

DANMARKS NATURFREDNINGS- FORENING

BERETNING FRA LOKALKOMITEEN FOR ÅRHUS KOMMUNE.

D. 6. 11. 1995.

Handlingsplaner:

Der er noget ulogisk og barokt forbundet med megen overordnet planlægning inden for natur- og miljøbeskyttelsesområdet. Tillader DN sig eksempelvis at bakke op omkring indholdet i en af folketingets såkaldte handlingsplaner, risikerer foreningen, at fanden pludselig er løs! Vi har konkrete eksempler på, at der efterfølgende bl.a. på lederplads i nogle af landets største aviser ja selv fra folketingets talerstol opfordres til kollektiv udmeldelse af foreningen. Det ligner ikke noget sådan i utide at støtte en vedtaget handlingsplan! Dermed bekræftes man desværre i mistanken om, at mange handlingsplaner totalt mangler bred folkelig opbakning og dermed oftest også mangler chance for udmøntning i de nødvendige konkrete handlinger. Vi har imidlertid alle - såvel indenfor som udenfor DN - en forpligtigelse til konstruktivt at medvirke til at føre en uspoleret klode videre til de efterfølgende generationer. Det vil givetvis blive en af fremtidens største opgaver at få skabt basis for et folkeligt og forpligtigende engagement. Lokalkomiteen for Århus kommune vil naturligvis gerne give sit beskedne bidrag til løsningen af denne opgave som en integreret del af det primære arbejde i forbindelse med de lokale, kommunale anliggender. Det kommende arbejde med AGENDA 21 (se senere) kan forhåbentlig være med til at give specielt det holdningsmæssige arbejde konkret indhold.

Trafik:

Ved at lægge beslag på store arealer, ved sit voksende energiforbrug og ved støj- og luftforurening m.v. er trafikken af største betydning for naturen og miljøet. Det er derfor glædeligt, at

regeringen i 1993 har udsendt en såkaldt handlingsplan - "Trafik 2005" -, som skal styre den stærkt foruroligende udvikling. Det er imidlertid knapt så glædeligt, at planen på ingen måde kan bremse op for transportens uhæmmede vækst og de deraf følgende forskellige miljøbelastninger. På den baggrund har DN sidste efterår udgivet en korrektur kaldet "Trafik 2005. Den grønne korrektur". Hovedformålet har været at gøre regeringens handlingsplan mere miljøvenlig og forpligtigende. Forårets trafikdebat i folketinget tyder imidlertid ikke på, at korrekturen har kunnet bringe debatten på ret kurs. Politikerne mangler simpelthen det fornødne mod og den fornødne vilje. Som en konsekvens heraf er en samlet plan for energi udskudt til 1996, og man håber så på en vinterdebat om de valg, der nødvendigvis må træffes for at få styr på energiforbruget.

I DN lokalt debatterer vi regelmæssigt forskellige trafikale anliggender. Den nu afsluttede nord-sydgående Jyske Motorvej og motorvejsstrækningen Århus-Låsby, som folketinget har vedtaget anlægslov for, har således ofte været på dagsordenen gennem de senere år. - Centralt arbejdes der for tiden i DN's repræsentantskab med færdiggørelse af DN's trafikpolitik.

Cat-Link:

I år har det lokale trafikale hovedemne imidlertid været af en noget anden karakter end sædvanlig; det har drejet sig om "havets motorveje".

Anledningen er, at der i foråret blev startet en rutesejls Århus-Kalundborg med en helt ny færgetype, hvis påvirkninger af naturen og miljøet ikke på forhånd var undersøgt. Det eneste, man vidste, var, at brændstofforbruget og dermed også emissionerne samt støjniveauet lå væsentlig højere end tilfældet er ved konventionel færgedrift (energiforbruget er 2-5 gange større, forureningen tilsvarende). Før igangsætningen vidste man derimod absolut intet om konsekvenserne for de rastende svømmefugle i det udpegede EF-fuglebeskyttelsesområde nord for Samsø, som færgen gennemsejler, eller den eventuelle påvirkning af kysten og havbunden. Sammenlignet med, at der i forbindelse med etableringen af vindmølleparken ved Tunø Knob blev afsat 5,5 mio. kr alene til påvisning af møllernes eventuelle påvirkning af dyrelivet, forekommer det helt ude af proportioner, at Cat-Link-projektet, der - modsat Tunø-Knob-projektet - berører et internationalt beskyttet område, kan klare total frisag for en forudgående miljøvurdering.

Denne problematik har komiteen rejst over for DN's forretningsudvalg, som efterfølgende har rettet henvendelse til trafikmi-

nistren og miljø- og energiministeren. Siden er Skov- og Naturstyrelsen gået igang med at formulere en såkaldt ændringsbekendtgørelse om katamaransejlad i EF-fuglebeskyttelsesområder; mens arbejdet står på har man - meget forsigtigt - henstillet, at Cat-Link færgeren "såvidt muligt nedsætter hastigheden til 25 knob i perioden 15.7.-31.10., hvor fuglene skifter svingfjer, og at de iøvrigt under sejladsen undgår eventuelle større fuglekoncentrationer". Endvidere er der lagt op til, at der pr. 1.1.96 startes en undersøgelse over bl.a. færgedriftens eventuelle forstyrrelser for fugle og sæler i EF-fuglebeskyttelsesområdet. Viser disse undersøgelser, som vi frygter, at der er en negativ påvirkning fra Cat-Link-færgeren, er løsningen ikke at sejle syd om Samsø; det vil blot påvirke et andet EF-fuglebeskyttelsesområde og andre svømmefuglekoncentrationer. Løsningen er at nedsætte hastigheden eller helt at ophøre med den stærkt forurenende sejlad. Med den ekstremt negative og afvisende holdning, rederiets direktør hidtil har udvist over for de betænkeligheder, der har været fremført, er det dog næppe sandsynligt, at han umiddelbart vil acceptere en hastighedsnedsættelse. Vi må så blot håbe, at undersøgelsesresultaterne når at blive klar, og at Folketinget tør træffe de nødvendige beslutninger, inden tiden er forpasset. Da mange nye hurtigruter i de indre danske farvande allerede er under planlægning, er det bestemt på høje tid at få lavet en samlet strategi for fremtidens udnyttelse af disse sårbare farvande.

Vindmølle-
planlægning:

Danmarks officielle energihandlingsplan "Energi-2000" har som mål at nedsætte det danske CO₂-udslip med 20% frem til år 2005. I den sammenhæng forventer man, at der til den tid er installeret vindmøller med en samlet effekt på ialt godt 1.500 MW svarende til ca. 10% af det danske energiforbrug. Mange tror, at resultatet af en sådan vindkraftudbygning vil være en total ødelæggelse af de landskabelige værdier. Ved en fornuftig planlægning behøver dette dog ikke at blive tilfældet. Faktisk er det således, at såfremt alle eksisterende møller blev udskiftet til moderne 600 KW-møller, kan de 1.500 MW produceres på godt 2.500 møller, hvilket er 1.200 færre, end der er opstillet i dag! I 1995 har lokalkomiteen beskæftiget sig med vindmølleplanlægning både på det statslige, det amtslige og det kommunale niveau.

Tunø Knob:

Det nationale vedrører Danmarks 2. marint placerede vindmøllepark et pilotprojekt ved Tunø Knob, hvis primære formål er at klarlægge møllernes indvirkning på forskellige miljømæssige forhold. Som anført ved sidste årsmøde har DN ud fra en samlet

vurdering anbefalet projektet trods særdeles voldsomme protester bl.a. fra Århus byråd og efterfølgende også den lokale presse (specielt Jyllands-Posten). Det har været hævdet, at møllerne ville skæmme udsigten over bugten, og at dette ville kunne få en negativ effekt for turismen. Nu er vindmølleparkens planlagte 10 møller opstillet og i drift, og alle kan så gøre op med sig selv, om møllerne er så skæmmende eller støjende, som det f.eks. kom til udtryk ved byrådets behandling. Badegæsterne ved Moesgaard vil i hvert fald ikke blive generet af møllerne, med mindre de da tager en god kikkert til hjælp!

Et andet kritikpunkt er møllernes eventuelle negative påvirkning af de svømmefugle, som benytter Tunø Knob-området som raste- og fourageringsplads. Da man intet ved om dette forhold, er der stillet krav om, at Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) skal foretage en almenyldig ornitologisk analyse af vindmølleparkens konsekvenser for fuglelivet; til undersøgelsen er der afsat 5.530.000 kr. excl. moms.

Det er endnu for tidligt at sige noget om resultaterne af disse undersøgelser, men vi har mulighed for at følge dem på tættest hold gennem den følgegruppe, ministeriet har nedsat, og hvor vi er repræsenteret.

Det er klart, at skræmmer møllerne fuglene væk, så de ikke mere kan udnytte områdets fødegrundlag, må og skal det få konsekvenser for fremtidens marine vindmølleplanlægning. Kan fuglene derimod forliges med møllerne, kan det modsat få endog meget stor betydning for Danmarks kommende marine vindmølleparker. Et ministerielt udvalg for havbaserede vindmøller har i år udsendt en såkaldt "Kortlægning af myndighedsinteresser, vurderinger og anbefalinger". Ifølge denne kortlægning er der 4 oplagte områder (2 nær Lolland, 1 S for Læsø og 1 ud for Blåvand), som tilsammen kan give en forventet elproduktion på 15-18 TWh/år svarende til godt halvdelen af det danske elforbrug. Til sammenligning hermed forventes Tunø-møllerne blot at kunne give 12.500 MWh/år; det svarer til godt 3.000 enfamiliehusenes forbrug eller 5.000 tons kul i et kraftværk.

Regionplantillæg
om vindmøller:

I juni måned udsendte Århus Amt et forslag til regionplantillæg om vindmøller. De 219 potentielle placeringsmuligheder fra sidste års debatoplæg er nu af forskellige grunde blevet reduceret til 85 områder, hvoraf 8 ligger i Århus kommune. Det skønnes, at de 85 områder er nok til at opfylde den overordnede målsætning for udbygning med vindkraft.

Umiddelbart har lokalkomiteen kunnet acceptere de 8 forslag (se

- dog nedenfor).
- Kommuneplantillæg om vindmøller: Samtidig med amtets udgivelse fremsendte Århus Kommune et forslag til kommuneplantillæg om vindmøller. Kommunens forslag rummer 7 ud af de 8 områder, som amtet har peget på. Et område ved motorvejen nær Lyngby er udeladt, antagelig fordi det kan komme i konflikt med planerne om et nyt skovrejsningsområde sydvest for True. Bliver dette tilfældet, er vi enige med kommunen i, at denne placeringsmulighed må droppes, mens vi som nævnt kan acceptere de resterende 7.
- Regionplan 1997: Generelt finder vi, at kommunens udspil rummer alt for få oplysninger som grundlag for en samlet vurdering af energiudbygningen. Vi savner således en mere langsigtet målsætning for kommunens fremtidige elproduktion fordelt på energikilder samt en oversigt over udviklingen af det forventede energiforbrug. Endvidere savner vi oplysninger om det samlede vindpotentiale i kommunen samt en plan for de eksisterende møllers fremtid. Det sidste ønske hænger sammen med, at der som tidligere nævnt kan opnås en relativ stor gevinst ved udskiftning af urentable møller. Fra d. 30.9. og frem til den 30.11.95 er der åbnet for en bred offentlig debat om den kommende regionplanrevision. Amtsrådet har på baggrund af en statslig udmelding valgt at koncentrere sig om det åbne land; hovedoverskrifterne er: Naturen og landbruget - Landbrugslandet og den nye grønne struktur - Drikkevandet - Landskabet, altså alle emner, der står os meget nær. I det skriftlige materiale introduceres et nyt administrationsgrundlag kaldet en Naturkvalitetsplan, som korrekt brugt forhåbentlig kan være med til at sikre et rigt naturgrundlag såvel indenfor som udenfor produktionsjordene. Det vil endvidere kræve en omstilling af landbrugsproduktionen, så der fremover frembringes goder, der er mangel på. Det er f.eks. sunde, velsmagende fødevarer, renere miljø, rigere natur og et mere varieret landskab. Ifølge DN's overordnede landbrugspolitik er et skridt på denne vej at gå over til økologisk landbrug. Dette vil dog kun være realistisk i større skala, hvis der skabes mulighed for en total omlægning af tilskudsordningerne.
- "Århus i det 21. århundrede": Lokalkomiteen hører gerne fra medlemmerne om emner og synspunkter, som vi skal tage med i vort svar til amtet. Århus Byråd har besluttet, at det næste kommuneplantema skal være "Århus i det 21. århundrede". Der vil blive sat fokus på følgende 5 hovedemner: Erhvervspolitik/erhvervs klima - Boligpolitik/bosætningsmønstre - Fremtidens transportmønster - Livskvalitet - Bæredygtighed. Sigtet er, at der skal formuleres visioner om

Anden fysisk planlægning:

Århus's fremtid ud fra en helhedstankegang. Den offentlige idéfase er placeret i begyndelsen af 1996. Kommunen har nedsat en følgegruppe, hvor de forskellige problemstillinger kan drøftes undervejs i forløbet. Lokalkomiteen er repræsenteret i gruppen, og vi vil naturligvis følge debatten med stor interesse; også dette plantema falder jo tydeligvis inden for vort primære interessefelt. På det konkrete niveau har vi i år kun beskæftiget os med ganske få sager inden for fysisk planlægning.

Motocrossanlæg ved Åbo: Århus kommune har i efteråret 94 udsendt et forslag til kommuneplanændring i forbindelse med et ønske fra Aarhus Motor Klub om etablering af et motocrossanlæg syd for Åbo umiddelbart øst for motorvejen.

I lokalkomiteen har vi ikke taget direkte afstand fra projektet men derimod appelleret til, at enhver placering af sådanne støjende og stærkt generende fritidsanlæg kun finder sted efter godkendelse via en Regionplan. Med øget fritid og øget friluftsliv vil antallet af konflikter mellem dem, der ønsker at nyde freden og roen i naturen, og dem, der udøver forskellige støjende aktiviteter, være stigende. Skal vi have støjende fritidsanlæg, må de naturligvis placeres, så konflikterne bliver så små som mulige; i den forbindelse er de kommunale rammer efter vor opfattelse for snærende til en optimal planlægning.

Der er endnu ikke truffet en afgørelse i den konkrete sag, men noget tyder på, at planen - ganske vist af andre grunde - ikke vil blive gennemført det pågældende sted.

Ny boligbebyggelse ved Hotel Interscan i Skåde: Ejeren af et landzonearealet delvis bestående af overdrev mellem Ny Moesgårdvej og Skåde Skov nordøst for Interscan ønsker at udnytte det til 2-3 etagers boliger.

Vi kan ikke anbefale en sådan udnyttelse af et attraktivt bynært, grønt område. I stedet foreslår vi, at det berørte areal får en status, som bevarer den nuværende tilstand. Det vil samtidig være i god overensstemmelse med Folketingets bestemmelse vedrørende 3 km-kystzonen, der skal friholdes for ny bebyggelse og tekniske anlæg, som ikke har et særligt behov for at ligge netop der.

Århus Havn: Der arbejdes for tiden med planer om en markant udvidelse af Århus Havn. I den forbindelse har vi kontaktet kommunen, for at høre mere til dette arbejde, men foreløbig har vi blot fået tilsendt en skitseplan for havneudvidelsen samt oplyst, at godkendelsesproceduren er ved at blive fastlagt i samarbejde mellem Århus Havn, Århus Amt og Århus Kommune. - Lokalkomiteen betragter hele kystlinjen incl. havnen som et vigtigt interesseområ-

True Skov:

de, og vi vil derfor nøje følge planerne om havneudvidelsen. En lidt anden form for fysisk planlægning er udpegning af skovrejsningsområder. Sidste år kunne vi fortælle, at de første 18 ha ny skov ved True vest for Skjoldhøjken var plantet, og at yderligere 37 ha af de ialt ca. 200 ha vil være tilplantet inden år 2000. Siden er der sket det glædelige, at et forslag om udvidelse af skovtilplantningsarealet til hele 550 ha er blevet yderst vel modtaget af såvel lodsejere som naturforvaltningsudvalget. Eneste modstander har faktisk været Jordbrugskommissionen for Århus Amt, der - noget skuffende - er principiel imod offentlig skovrejsning! - Komiteen har selvfølgelig støttet planen, der ad åre vil give de store tætbefolkede boligområder, Skjoldhøjparken, Gjellerupparken og Brabrand nogle uanede rekreative muligheder i et ellers skovfattigt område.

Affaldsplan for
Århus kommune:

Århus Kommune er ligesom landets øvrige 274 kommuner forpligtiget til at udfærdige og vedtage en affaldsplan inden d. 1. 1.96. En plan som gør rede for dels status quo på området mht. mængder og behandlingsformer dels aktiviteterne på kort og lang sigt. Da der ikke ved lov er indlagt en offentlig høring i forbindelse med den igangværende affaldsplanlægning, har det været vigtigt for lokalkomiteen at synliggøre sin interesse for emnet. Lokalkomiteen har været i kontakt med administrationen i renovationsafdelingen flere gange i løbet af det sidste års tid, og har således fulgt arbejdet så tæt som muligt. Teknikerne har fået tilsendt materiale indeholdende DN's holdning til forskellige affaldsaspekter. Endvidere har der været afholdt et møde, hvor lokalkomiteen bl.a. forholdt sig til status quo på affaldsområdet i kommunen og tilkendegav nogle miljømæssige vigtige pejlepunkter for det videre arbejde.

Mht. pejlepunkter skal specielt nævnes DN's ønske om, at projektørlyset nu sættes på dagrenovation, storskrald samt erhvervs- og industriaffald, og at der indføres en separat indsamling og behandling af organisk affald for hele kommunen. De centrale argumenter for separat behandling af organisk affald er bl.a. at sikre, at næringsstofferne føres tilbage til det naturlige kredsløb, og at der sker en reduktion af de miljøproblemer, der følger af affaldsforbrænding og deponering.

Af forskellige årsager er Århus Kommune blevet forhindret i at færdiggøre affaldsplanen i god tid, hvilket ikke muliggør en reel offentlighedsfase. Dette taget i betragtning er lokalkomiteen specielt glad for, at dialogen og muligheden for at tilkendegive vore synspunkter over for administrationen har været meget

Losseplads i Vejlby Enge:	<p>tilfredsstillende.</p> <p>Det er nu 11 år siden, at lokalkomiteen første gang blev ind- draget i lossepladsplanerne for Vejlby Enge, og stadig er den endelige afgørelse i denne yderst kontroversielle sag endnu ikke truffet. Ganske vist har Miljøstyrelsen med nogle opstramminger af kravene godkendt en mindre del af kommunens lossepladsplan (etape II), men godkendelsen er efterfølgende anket til Miljøkla- genævnet, som endnu ikke har taget stilling til klagen. - DN er ikke overbevist om, at de opstramminger bl.a. vedrørende forbe- lastningen af undergrunden, som Miljøstyrelsen har krævet, er tilstrækkelige. DN har derfor støttet klagerne til Miljøklage- nævnet, dog kan foreningen ikke støtte Århus Kommunes klage, som, hvis den bliver taget til følge, vil betyde en forringelse i forhold til Miljøstyrelsens afgørelse i sagen.</p> <p>Uanset holdning må man på det kraftigste appellere til, at der snarest findes en fornuftig løsning på kommunens affalds- deponeringsproblemer.</p>
Lossepladsen ved Edslev:	<p>Ved årsmødet sidste år kritiserede vi stærkt den sendrægtig- hed, som præger en del af sagsbehandlingen i Miljøstyrelsen. D. 13.10.93 ankede DN en tidsbegrænset tilladelse til deponering af <10.000 m³ tungmetalforurenet jord på Edslev Losseplads. Trods flere rykkere og forespørgsler har vi fortsat ikke hørt en lyd fra Miljøstyrelsen! I den aktuelle sag vil en afgørelse nu kun have akademisk interesse, idet tidsbegrænsningen var sat til 1.6.95, men vi må desværre fortsat konstatere, at vort klagesystem i miljøsager fungerer yderst utilfredsstillende.</p>
Affald i Lillering Skov:	<p>En mindre deponering af marksten, jord m.v. i Lillering Skov (omtalt sidste år) har komiteen anmeldt til amtet, som imidlertid ikke finder, at der er tale om forhold, som kan give anledning til påtale.</p>
Århusværket:	<p>ELSAM er godt igang med at etablere et nyt kul- og biomas- sefyret kraftvarmeværk på Århus Havn. Værket forventes sat i drift fra sommeren 1999. - Som anført ved sidsste årsmøde har DN d. 14.10.94 anmodet Miljøstyrelsen om at stille vilkår for N₂O i forbindelse med en tilladelse til forbrænding af helsæd i fluidbed kedlen. Vi venter fortsat på svar!</p>
Lysforurening:	<p>Foreningen modtager stadig oftere henvendelser vedrørende forskellige former for lysforurening - sidst har vi modtaget en klage fra Astronomisk Selskab. Vi må give klagerne ret, mørke er efterhånden blevet en truet "naturtype", som der bør værnes om. Foreningens Plan- og Teknikudvalg har på den baggrund taget problematikken op m.h.p. formulering af et antal konkrete forslag</p>

til berørte myndigheder for at mindske lysforureningsproblemerne. I forbindelse med vores behandling af bl.a. lokalplanforslag vil vi være opmærksomme på, at der kan være behov for at stille krav om, hvor meget lysenergi der må strømme ud i den blå luft.

Beskyttet natur:

Ifølge den nye naturbeskyttelseslov skal amterne udføre en kortlægning af de naturtyper, som er beskyttet af loven - såkaldte §3-områder. Denne kortlægning er nu tilendebragt, og amtet har beregnet, at 6% af Århus kommunes areal er beskyttet efter §3. Stilling-Solbjerg Sø i den øveste del af Århus Å systemet udgør det største samlede §3-areal, og Brabrand Sø længere ned i å-systemet det næststørste. Med registreringen har amtet fået et godt grundlag for administration af denne vigtige paragraf i loven. Man må så blot håbe, at bestemmelserne administreres passende restriktivt.

Vandhul i Malling:

Via en annonce i dagspressen er vi blevet opmærksomme på, at der er givet landzonetilladelse til at færdiggøre en opfyldning af et areal ud mod Nymarksvej i Malling. Før opfyldningen rummede området efter vores opfattelse en §3-beskyttet sø, som nu er væk. Amtet har imidlertid ikke vurderet, at der på det pågældende areal var områder omfattet af §3, og de har derfor ikke behandlet opfyldningen efter naturbeskyttelsesloven. Sagen er nu videre-sendt til Naturklagenævnet.

Mose i Malling:

I forbindelse med, hvad kommunen betegner som en renovering af et regnvandsbassin, er et værdifuldt moseområde ved Eghovedvej i Malling omdannet til ukendelighed og dermed ødelagt som raste- og yngleplads for en række fuglearter og som yngleplads for padder. For at et sådant indgreb kan være lovligt, kræves en dispensation fra §3, men kommunen har tilsyneladende ikke søgt om dette. Lokalkomiteen har derfor primo august klaget til amtet over kommunens ulovlige indgreb. På baggrund af vor klage er der *efterfølgende* givet en dispensation fra beskyttelsesbestemmelserne. Det er i høj grad beklageligt og kritisabelt, at Århus Kommune tilsyneladende ikke har kendskab til Naturbeskyttelseslovens bestemmelser!

Brabrand Sø og
Årslev Engsø:

Med et års forsinkelse i forhold til planen er oprensningen af Brabrand Sø ved at være tilendebragt, og der er siden starten i 1988 fjernet ca. 500.000 m³ sediment fra søen. Ifølge dagspressen ønsker kommunen, at sedimentet vest for Søskovvej, der ifølge fredningskendelsen kun må deponeres her frem til 1.1.98, skal forblive i ådalen. Som vi tidligere har påpeget over for kommunen kræver det en ny nævnsbehandling; den kan så passende knyttes sammen med en helt ny fredningssag for ådalen, som også

medtager kommunens planer om genoprettelse af Årslev Engsø. I forbindelse med ansøgning til Skov- og Naturstyrelsen om økonomisk støtte til Engsø-projektet, er der udarbejdet en mindre rapport. Det fremgår af denne, at ca. 100 ha skal omdannes til en lavvandet sø omgivet af ca. 100 ha frodige græsningsenge, der gennemskæres af 2 store, slyngede vandløb, Århus Å og Lyngbygårds Å. Det er beregnet, at retableringen af Årslev Engsø vil koste knap 22 mio. kr., hvoraf knap halvdelen går til arealopkøb/erstatninger. Århus Amt anbefaler projektet, og de vil forestå de opfølgende biologiske undersøgelser. Også lokalkomiteen går varmt ind for forslaget, som, om alt går efter planen, forventes realiseret i dette århundrede.

Vandløb:

Århus Kommune er nu færdig med at lave nye regulativer for kommunevandløbene. Regulativerne skal følge bestemmelserne i vandløbsloven fra 1982, som i formålsparagraffen bestemmer, at vandløbsvedligeholdelsen både skal tage hensyn til afvandingsmæssige og miljømæssige forhold. Det er udmøntet i regulativerne på den måde, at grøden kun skal skæres i vandløbets naturlige strømrørende (miljøvenlig vandløbsvedligeholdelse). Miljøforholdene i mange af vandløbene kunne imidlertid forbedres væsentligt, hvis de større eller mindre rørlagte strækninger blev fjernet.

Samarbejde:

Der er lavet nye regulativer for 34 vandløb i kommunen. Lokalkomiteen samarbejder med en lang række offentlige myndigheder, interesseorganisationer og privatpersoner. Uden dette samarbejde vil det ikke være muligt at varetage funktionen som naturens advokat, og vi er derfor glade for, at det trods meningsforskelle kan forløbe på en tilfredsstillende måde. Desværre har samarbejdet centralt med Friluftsrådet ikke været uden problemer. På DN's repræsentantskabsmøde i oktober besluttede et flertal, at DN med øjeblikkelig virkning skulle udmelde sig af Friluftsrådet, og samarbejdet med denne paraplyorganisation er derfor også lokalt ophørt, hvilket vi kun kan beklage.

Det Grønne Råd:

Der har i 1995 været afholdt 3 møder i det amtslige Grønne Råd samt en ekskursion med miljøskibet Tyrfin. Af væsentlige emner fra møderne kan nævnes §3-registreringen, udgivelsespolitik for foldere, revision af Regionplanen herunder specielt den nye naturkvalitetsplan. Endvidere har rådet skrevet til Udvalget for Miljø og Trafik for at henlede opmærksomheden på, at vedligeholdelsen og driften af fredninger og naturstier samt indsatsen med naturvejledning efterhånden beslaglægger så stor en del af den samlede bevilling, at det nærmest er umuligt at igangsætte nye

naturforvaltningsprojekter.

Det kan ikke nytte kun at tænke på det helbredende arbejde (øgede bevillinger til drift af sygehuse), der må også tænkes på det profylaktiske arbejde (øgede bevillinger til naturforvaltning)!

Mag. 1. afd.:

Det formaliserede samarbejde i Naturforum Århus er fortsat bl.a. med en drøftelse af planer om forsøgsvis at oprette 3 såkaldte Naturbrugerråd, hvor kommunen skal kunne hente rådgivning og inspiration. - Umiddelbart forholder vi os lidt skeptiske til ideen, idet vi mener, at det fungerende Naturforum vil være en bedre diskussionspartner for kommunen. En tiltænkt paraplyfunktion over for alle de grønne foreninger har vi endvidere ikke villet binde os til. I tilfælde af interessekonflikter vil vi kun være forpligtigede til at fremsætte DN-synspunkter.

AGENDA 21:

AGENDA 21 står for en handlingsplan for det 21. århundrede og er en opfølgning af Rio-konferencen i 1992. Hovedindholdet i planen kan opdeles i 5 punkter: Helhedssyn og tværsektoriel tænkning - Kredsløbssamfund (bæredygtig udvikling) - Det lange sigt: Planperioden er større end 100 år - Det globale perspektiv inddrages - Aktiv borgerdeltagelse.

I den forbindelse har kommunen igangsat forskellige aktiviteter, bl.a. er der dannet et Økologisk Forum med følgende formål:

- * Gensidig orientering og inspiration om nye lokale projekter og initiativer, hvis hovedformål er bæredygtighed.

- * Diskussion og igangsætning af tværgående lokale projekter og initiativer.

Lokalkomiteen vil, i det omfang de tidsmæssige ressourcer rækker, deltage i dette forums arbejde.

Mag. 2. afd.:

Mod slutningen af hvert år mødes lokalkomiteen med kommunens tekniske forvaltning, for at gennemdrøfte og udveksle synspunkter om emner af fælles interesse. Vi har i år bl.a. talt om kommuneplanlægning/lokalplanlægning, affaldsplanlægning (herunder lossepladsproblematikken), revision af vandløbsregulativer samt AGENDA 21.

DN:

Ved det sidste repræsentantskabsmøde d. 7.10.95 blev foreningens "Budget og aktivitetsplan 1996" godkendt. Godkendelsen indebærer bl.a. en mindre kontingentstigning på kr. 5,- således at ordinært medlemsskab fremover koster kr. 175,- og pensionistmedlemsskab kr. 100,-. Af planen fremgår endvidere, at DN nu har 245.847 medlemmer (i 1994: 253.621) svarende til ca. 11% af landets husstande. De tilsvarende tal for Århus Kommune er 11.234 (i 1994: 13.361) svarende til ca. 9%.

Der skal her lyde en tak til disse mange medlemmer. Uden deres

støtte og vagtsomme blikke kunne DN's arbejde for beskyttelse af naturen og miljøet ikke gennemføres.

Medlemsarrangementer:

I sæsonen 1994/95 har lokalkomiteen arrangeret 1 foredragsaften og 12 ekskursioner jævnfør nedenstående liste:

31.01. Foredrag: Rådyrenes verden. Aflyst på grund af vejrliget (i stedet programsat til 5.12.95).

11.03. Hjarnø. 47 deltagere.

02.04. I Blichers fodspor i liv og digtning.

29.04. Vandmølletur i Egå-dalen. 15 deltagere.

25.05. Velling Skov og Hundssø. Aflyst på grund af manglende tilslutning.

10.06. Vorsø. 30 deltagere.

11.06. De vilde blomsters dag - Kalø Slotsruin.

20.08. Mandø - midt i Vadehavet. 96 deltagere.

02.09. I kano fra Mossø til Julsø. 13 deltagere.

09.09. Vandretur i Mols Bjerge. Aflyst p.gr.a. manglende tilslutning.

30.09. Svampetur til Hou Skov. Aflyst på grund af manglende tilslutning.

22.10. Vandretur Skanderborg - Århus. 45 deltagere.

04.11. Naturen går i hi (Moesgaard).

Økologisk råderum:

I forbindelse med miljøminister Svend Auken's miljøpolitiske redegørelse i år blev et nyt begreb lanceret: "Det økologiske råderum". Begrebet, der erstatter det ofte misbrugte "bæredygtig udvikling", skal indeholde klare og forpligtigende tidsbegrænsede mål og være rettesnor for en politik, som kan "gøre Danmark til et eksperimentarium for en ny livsstil, der forener moderne industriel produktion og velfærd med økologisk ansvarlighed". Pr. indbygger og areal må vi fremover kun belaste naturen så meget, som alle andre mennesker på jorden kan tillade sig - uden at ødelægge betingelserne for næste generation.

En sådan velfærdsmodel bliver ikke let at udvikle og introducere. Som et minimum kræver det i hvert fald en ny kollektiv ansvarlighed over for fremtidens handlingsplaner. Handlingsplaner uden handling må uigenkaldeligt være yt!

Mundelstrup, november 1995.

Søren Højager.

LOKALKOMITEEN FOR ÅRHUS KOMMUNE.

Sammensætningen, november 1995:

- Formand: Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Mundelstrup.
Tlf.: 86 24 25 21.
- Næstformand: Kurt Dalsgaard Sørensen, Nordborggade 36, st.mf.,
8000 Århus C. Tlf.: 86 11 73 40.
- Gry Hyldkrog, Stokrosevej 16, 8330 Beder.
Tlf.: 86 93 67 26.
- Birgit Tejg Jensen, Porsbakken 15, 8520 Lystrup.
Tlf.: 86 22 12 52.
- Eva Kullberg, Snebærvej 11, 8270 Højbjerg.
Tlf.: 86 27 30 98.
- Simon Lægaard, Kaserneboulevarden 29, 1., 8000 Århus C.
Tlf.: 86 19 61 17.
- Inga Rossen, Marstrandsgade 29, st.th., 8000 Århus C.
Tlf.: 86 13 49 34.
- Peter Thyssen, Vilh. Becks Vej 30, 8260 Viby J.
Tlf.: 86 11 47 58.
- Susanne Vangsgård, Skejbygårdsvej 60, 1.tv., 8240 Risskov.
Tlf.: 86 21 11 56.